

MORFOLOGIA I SINTAXI DE L'INFINITIU.

1. Escribe les formes d'infinitiu dels tres temps en les veus activa i passiva d'aquests verbs. Llavors tradueix-les.

cano, cecini, cantum 3

expugno 1

uideo, uidi, uisum 2

facio, feci, factum 3

sum, fui, -

aperio, -rui, -rtum 4

2. Completa el quadre següent amb els infinitius dels verbs *uoco*, *doceo*, *tego*, *capio* i *sentio*, seguint l'ordre suggerit. Llavors tradueix-los.

	Infinitiu present passiu			Infinitiu futur actiu	
uocare			uocatum esse		
	doceri				doctum iri docendum esse
		texisse		tecturum esse	
capere				capturum esse	
		sensisse			sensum iri sentiendum esse

3. Analitza sintàcticament i tradueix aquestes oracions. Llavors fes el comentari morfològic de les paraules subratllades.

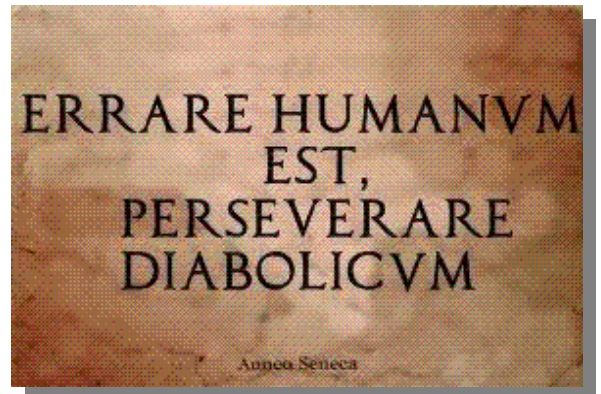
1. Legiones sex quae primae uenerant, opere dimenso, castra munire coeperunt.

2. Hannibal, annorum nouem puer, iurauit se hostem fore populo Romano.

3. Constat ad salutem ciuium inuentas esse leges.

4. Calpurnia¹, uxor Caesaris, uidit in somnis maritum suum plenum uulneribus iacere.

5. Barbari, consilio Romanorum cognito, nostros ex nauibus egredi prohibebant.

1. Calpurnia, -ae (f): Calpúrnia (esposa de Juli Cèsar).

Cèsar es dirigeix cap a Apol·lònia. (Cèsar, *De Bello Ciuile*, III, 12)

Caesar, recepto Orico¹, nulla interposita mora, Apolloniam² proficiscitur. Eius aduentu audito, L. Staterius³, qui ibi praeerat, aquam comportare in arcem atque eam munire, obsidesque ab Apolloniatibus⁴ exigere coepit.

1. Oricum, -i (n): Òric (ciutat del sud d'Il·líria).	3. L. Staterius, -i (m): Luci Estateri.
2. Apollonia, -ae (f): Apol·lònia (nom d'una ciutat).	4. Apolloniatas, -um (m): els apol·loniats.

Numa Pompili pren mesures per calmar els ànims bel·licosos dels romans i organitza les institucions religioses. (Ciceró, *De republica*, 2, 26)

Ac primum agros quos bello Romulus ceperat diuisit ciuibus. Docuit sine depopulatione atque praeda eos posse¹ abundare² commodis³ omnibus. Idem Pompilius, auspiciis maioribus inuentis, ad pristinum numerum duo augures addidit. Adiunxit praeterea flamines Salios uirginesque Vestales⁴, omnesque partes religionis statuit sanctissime.

1. posse: infinitiu de present actiu del verb <i>possum, potui, -</i> . Aquest verb és transitiu i es construeix amb infinitiu.
2. abundo 1: es construeix amb ablatiu.
3. Commodis: vegeu <i>commodum, -i</i> .
4. Vestalis, -e: de Vesta (uirgo Vestalis: sacerdotessa de Vesta, vestal).

Caracal·la explica les raons per les quals va fer matar el seu germà. (Historia Augusta, *Antoninus Caracalla II*, 4-5)

Caracalla¹, post patris mortem, in Castra Praetoria² pergens, apud milites conquestus est circumueniri se fratris insidiis, atque ita fratrem in Palatio³ fecit occidi. Eius corpus statim cremari praecepit. Dixit praeterea in castris fratrem sibi uenenum parauisse; egitque publice iis gratias qui eum occiderunt.

1. Caracalla, -ae (m): Caracal·la (emperador romà).	3. Palatium, -i (n): Palatí (un dels set turons de Roma).
2. Castra Praetoria, -orum (n): campament pretorià.	

Argueci duu reforços. Pompeu es retira. Indus mor. (Cèsar, *De Bello Hispaniensi*, 10)

Insequenti¹ luce Arguetius² ex Italia cum equitatu uenit. Is rettulit³ Saguntinorum signa quinque quae ab oppidanis cepit. Ea nocte Pompeius castra sua incendit et ad Cordubam⁴ uersus iter facere coepit. Rex Indo⁵, qui cum equitatu suas copias adduxerat, a uernaculis legionariis exceptus est et interfectus⁶.

1. Insequens, -ntis: següent.	4. Corduba, -ae (f): Còrdova.
2. Arguetius, -i (m): Argueci.	5. Indo (nominatiu sg): Indus.
3. rettulit: perfet de refero, rettuli, relatum.	6. interfectus = interfectus est.